

Tots els grups parlamentaris ja hi estan d'acord

El Senat, a punt d'acceptar el català

Decidir l'ús del català al Senat espanyol és una qüestió política que el govern socialista haurà trigat més de vuit anys a resoldre. Però sembla prop el moment en què els 22 senadors catalans, els 16 valencians i els 7 balears podran expressar-se en la seva llengua.

La utilització legal de la llengua catalana, com també la de la basca i la gallega, en el Senat espanyol, ja és a punt. Només cal que la ponència encarregada de la reforma del reglament de la cambra alta enllesteixi l'acord que així ho ha de possibilitar, la qual cosa no ha de ser difícil perquè tots els grups de la cambra ja s'hi avenen. Fins i tot **Alberto Ruíz-Gallardón**, representant del grup parlamentari Popular, que és el grup que formalment més es va escandalitzar d'entrada davant la idea de la pèrdua d'hegemonia de la llengua castellana al Senat, a hores d'ara ja es mostra favorable a acceptar uns mínims que, ben segur, són els únics amb possibilitats de tirar endavant consensuadament en la conjuntura actual: el català, el basc i el galleg no podran ser utilitzats en el ple de la cambra, ni tampoc en les comissions generals i permanents actuals, però sí, en canvi, en la Comissió d'Autonomies.

De cap manera no cal pensar que permetre l'ús de les llengües oficials a les comunitats autònòmiques només en la Comissió d'Autonomies serà una mena de *xocolata del lloro*, ja que la comissió en qüestió, que encara no està en funcionament i que la seva posada en marxa també és a l'espera dels acords de la ponència de reforma del reglament, està previst que sigui una comissió que tindrà poc a veure amb les comissions que han funcionat fins al present i més aviat es tractarà d'una macro-comissió, tant per l'elevat nombre dels seus components, com perquè es reunirà amb periodicitat mensual, com perquè és possible que el govern espanyol accedeixi a remetre-hi els projectes de llei que afectin especialment les comunitats autònòmiques, a fi que la comissió en faci un informe no vinculant. I, en definitiva, perquè a més d'estar composta pels cinquanta senadors elegits pels Parla-

ments autònòmics, comptarà amb la presència dels presidents d'aquests governs i estarà presidida pel mateix president del Senat.

En definitiva, la comissió d'autonomies està pensada com l'embrió o banc de proves de la cambra territorial en què en un futur a mig termini es podria convertir el Senat.

El nou estatus que poden adquirir ca-

talà, basc i galleg en les properes setmanes és per als uns (Partit Popular) molt alt, per als altres (Convergència i Unió), baix, però el màxim a què es pot aspirar per la via de l'acord —i ja se sap que en temes que trenquen d'alguna manera les inèrcies uniformadores de l'estat és utòpic entrar-hi amb algú en contra— i, encara per als altres (PSOE) no és ni massa ni massa poc, i més aviat el partit

en el govern ha optat per refugiar-se en la lentitud que envolta la pragmàtica del poder i en posicionaments canviants —fins i tot contradictoris en alguns casos— per acabar reservant-se el dret final de beneir via majoria absoluta la resultat de dos anys de guerra política per la utilització en el Senat de les llengües de les nacionalitats històriques.

El 10 d'octubre del 1988, el Grup Parlamentari Català va presentar una moció a la Mesa del Senat en què es demanava que en totes les activitats parlamentàries de la cambra es pogués usar indistinta-

català al Senat.

Si algú s'entreté a revisar un per un tots els episodis dels dos anys de lluita pel català al Senat comprovarà que hi ha hagut pel mig dos fets d'aquells que aturen el ritme de la vida política normal: van ser les eleccions europees, del 15 de juny del 1989, i les eleccions legislatives, la tardor del mateix any. En el cas de les eleccions europees, el tema del català al Senat no era, teòricament, tema de campanya electoral, però va convertir-s'hi, ja que és difícil que sense el reconeixement oficial de la llengua per

correspondència que li havia adreçat algun ajuntament perquè estava escrita en una llengua diferent a l'oficial a tot l'estat. Era una etapa en què iniciatives com aquesta de Carvajal s'adeien amb la filosofia de les declaracions d'alguns ministres socialistes. Per exemple **Enrique Múgica**, ministre de Justícia, que un bon dia d'octubre d'aquell mateix any 1988 va recriminar a **Raimon Obiols** la seva ambigüitat en el tema de les llengües, va defensar el castellà com a única llengua d'expressió en el Senat i va dir que aquella havia de ser una Cambra de *cohesió*. O **Virgilio Zapatero**, ministre per les relacions amb les Corts, que tres dies després declarava que el Govern espanyol només respondria en el Parlament en castellà i no acceptaria traductors d'altres llengües. O les magistrals declaracions de **Joaquín Almunia**, ministre d'administracions públiques, que va barrejar la seva opinió "a les Corts s'hi ha de parlar la llengua comuna, que és el castellà" amb l'anunci que el Govern espanyol havia pres la decisió de reduir el marge d'actuació de **Jordi Pujol** a l'estranger.

El 24 de desembre del 1989 era **Roc Fuentes**, senador d'Iniciativa per Catalunya, qui presentava una moció al Senat en què sol·licitava que es poguessin utilitzar en els debats totes les llengües oficials a les comunitats autòniques. El 16 de febrer del 1990 una comissió del Parlament de Catalunya aprovà per unanimitat de tots els grups parlamentaris un text que instava les forces polítiques catalanes a prendre les iniciatives que fessin possible la utilització del català al Senat. I el 13 de maig del 1990 era el Parlament balear qui aprovava amb el vot unànim de totes les forces polítiques una proposició no de llei en què es demanà l'ús del català al Senat espanyol.

Com a resultat de les eleccions legislatives s'obrí la IV legislatura i **Juan José Laborda** ha succeït Carvajal en la Presidència. El nou president ja ha assumit formalment una posició més oberta respecte al tema de la incorporació en la vida parlamentària de llengües diferents de la castellana. Tot i així, Laborda ja ha afirmat que aquestes llengües no tindran caràcter oficial a les cambres, però que hi podran ser utilitzades i que per lligar això farà falta molta imaginació, prudència i comprensió.

Josep Maria Pasqual

ment qualsevol de les llengües oficials de l'estat. Aquell dia a més d'un li van tremolar les cames. Començaven dos anys intensos. El 18 d'octubre, només sis dies després, la Mesa del Senat acordava no admetre a tràmit la moció. Al dia següent, la primera pàgina del diari *Avui* era contundent: *El Senat no vol parlar català* i, encara en pàgines interiors es podia llegir: *El PSOE contra l'ús del*

part de les cambres parlamentàries espanyoles pugui obtenir-se el reconeixement oficial per part de les institucions europees. En el cas de les eleccions generals, la qüestió del català al Senat hi entrava més de ple. Un dels que més va sortir-ne esquitxat va ser **Federico de Carvajal**, el president de la Cambra Alta. Entre altres mèrits, Carvajal va sumar el de retornar en diverses ocasions la

